

Nr B 259

Av herr **Svensson** i Ljungskile m. fl., i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr B 39, angående vissa åtgärder på grund av situationen på smörmarknaden, m. m.*

I Kungl. Maj:ts proposition B 39 föreslås bl. a. att slaktdjursavgifterna skall höjas för hästar samt för nötkreatur med en slaktvikt av lägst 150 kg från nuvarande 15 till 20 kr. För nötkreatur med lägre slaktvikt än 150 kg samt för svin föreslås en höjning från nuvarande lägst 8 till 15 kr. Enligt propositionen är det främst exportförlusterna på fläsk som föranleder denna höjning, och jordbruksnämnden finner det »under sådana förhållanden nödvändigt, att slaktdjursavgifterna höjes i den utsträckning som erfordras för att täcka exportförlusterna». I detta kan vi instämma. En annan sak är om avgiftens höjning fått en lämplig *avvägning*. Medan höjningen för större djur uppgår till 33 procent blir den 88 procent för svin och kalv. En relativt hård belastning på slaktsvin kan motiveras med att höjningen i första hand orsakas av fläskexporten. Däremot synes oss en slaktavgift av 15 kronor på spädkalv orimligt hög. Det blir i många fall 15 à 20 procent av hela slaktvärdet. För gödkalv blir belastningen relativt mindre, men i det fallet bör en annan synpunkt beaktas. Både bristen på kött och behovet av att finna avsättning för mjölköverskottet gör att en ökad gödkalvsuppfödning icke bör motverkas. Småbruksutredningen har i sitt betänkande i stället föreslagit särskilda åtgärder från samhällets sida för att stödja gödkalvsuppfödningar (genom särskilda gödkalvsbidrag). Det synes oss därför önskvärt att man söker få in erforderliga medel utan att höja slaktdjursavgiften för kalvar.

I propositionen föreslås vidare att Kungl. Maj:t skall få fullmakt att höja förmalningsavgiften på brödsäd utan att något maximibelopp fastställs. Även om man tar hänsyn till de svårigheter att klara prissättningen på brödsäd som jordbruksnämnden anför, måste en dylik ordning väcka betänkligheter. Från vår sida har i flera sammanhang framhållits att förmalningsavgift icke borde utgå vid bygdekvarnarnas löneförmalning. Vi anser fortfarande, att denna avgift borde borttagas, och vill framhålla önskvärdheten av att en sådan omläggning kommer till stånd i samband med den omprövning av jordbruksregleringen som skall ske instundande höst och nästa vår. I den nu aktuella situationen inskränker vi vårt ändringsyrkande till att förmalningsavgiften för löneförmalning vid bygdekvarnarna icke må höjas.

På förslag av statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet beslöt 1958 års A-riksdag bemyndiga Kungl. Maj:t och statens jordbruksnämnd att som stöd för fodersädeexporten använda avgiftsmedel som internt upptagits inom ramen för jordbruksregleringen. Från vår sida har tidigare vid flera tillfällen framförts förslag om att man skulle få ökade medel för att vid behov använda som stöd för äggexporten. Detta har avvisats av principiella skäl. När man nu vidgar fullmakterna för Kungl. Maj:t och jordbruksnämnden och över huvud taget går över till en friare medelsdisposition, borde en motiverande ordning få gälla även beträffande exporten av ägg. Huruvida man skall exportera fodersäden direkt eller i form av ägg, är ju en ren avvägningsfråga.

Vad som i propositionen anföres beträffande avsättning av mjölkprodukter till varmare länder, bl. a. i samband med internationell hjälpverksamhet, visar att åtskilligt återstår att göra på detta område. Riksdagen beslutade år 1955 på förslag från vårt håll att hemställa om en utredning angående avsättning av torrmjök. Kungl. Maj:t har sedan uppdragit åt jordbruksnämnden att göra denna utredning. Det är enligt vår mening av vikt att detta utredningsarbete intensifieras och får en så allsidig inriktning som möjligt.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr B 39 måtte besluta

1. att den i propositionen föreslagna höjningen av slaktdjursavgiften avväges så att höjd slaktdjursavgift inte uttages för kalvar,

2. att någon höjning av förmalningsavgiften för löneförmalning vid bygdekvarnar inte företages,

3. i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att den år 1955 beslutade utredningen om möjligheterna att vinna ökad avsättning av svensk torrmjök i utlandet måtte intensifieras och få en så allsidig inriktning som möjligt.

Stockholm den 8 juli 1958

Wald. Svensson

Hj. Åhman

Sigvard Rimås

O. Malmberg